

Tatabányai Árpád Gimnázium

Helyi tanterv

HT4-2013

Négy évfolyamos gimnázium

Művészetek

Utolsó módosítás: 2013.08.31.

MŰVÉSZETEK

11-12. évfolyam

Célok és feladatok

A kerettantervi szabályozás szerint a gimnázium 9–10. évfolyamán kötelező tantárgy az ének-zene, a vizuális kultúra, valamint kötelezően választható a mozgóképkultúra és médiaismeret, valamint a dráma és tánc. A 11–12. évfolyamon a művészetek műveltségterület tantárgyai közül az iskola döntheti el, hogy az adott órakeretből mely tantárgyakat és milyen arányban fogja tanítani. A 11–12. évfolyamon a művészetek műveltségterület kötelező összes óraszámkerete heti 2 óra/évfolyam. Ennek megfelelően iskolánk a 11–12. évfolyamon azt a lehetőséget választotta, hogy komplex művészeti oktatásban gondolkodva alakítja ki a művészeti tantárgyak strukturáját a helyi tantervében.

Tantárgyunk legfőbb célkitűzése, hogy a különféle művészeti területek fejlődéstörténetét együtt – komplex módon – kövesse nyomon a tanuló. Az érettségi előtti két évben a diákok szintetizáló képességének fejlesztését segítjük elő azzal, hogy a gimnáziumi tanulmányok során a különféle tantárgyak (irodalom, történelem, ének-zene, rajz és esetlegesen a természettudományos tárgyak művelődéstörténeti vonatkozásai) keretében tanult ismeretek összefüggéseire világítunk rá. Célunk, hogy összegző jellegű tudást szerezzenek tanulóink. A kerettantervi tematika ajánlásaiból is ezen szempontok szerint választottuk ki az elsajátítandó tartalmakat. Ezzel összhangban az alábbiakban részletezett célok és feladatok megvalósítása az egyetemes kultúrtörténet kronologikus tárgyalásán keresztül történik.

A művészetek tanításának célja, hogy a korábban megszerzett ismereteket, készségeket összegezzék és az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlettebb szintre emelje. A művészetek történetiségének komplex megismerése járuljon hozzá a művelt világnépek kialakításához. A tantárgy oktatásának célja még a nevelésben a művelt magatartásra, az esztétikus, etikus életvitelre való kisugárzás is.

Ebbe a koncepcióba épül bele az utolsó két gimnáziumi évfolyamon a tánc és dráma művészetének korszakokon átívelő áttekintése, amely az elméleten túl nagy hangsúlyt fektet az önálló tanulói tevékenységre. A tevékenységet előkészítő elméleti ismeretek és az azt követő elemző beszélgetések a fogalmi ismeretek bővítésével járnak, de nem valósulhatnak meg anélkül, hogy a tanulók megszerzett tudásukat, alakulóban lévő véleményüket, felvetődő kérdéseiket cselekvésbe ne emelnék. Az egyes drámai és színházi konvenciók megismerése és használata ezért tanár és tanuló számára egyaránt azzal a haszonnal jár, hogy a nehezen megfogalmazható (vagy épp formálódó) gondolatok és érzelmek kifejezésére, illetve a meglévő ismeretek gyakorlati ellenőrzésére teremt lehetőséget. Fontosnak tartjuk a megfelelő elemző, értelmező eszköztár elsajátítását, és annak tudatos, adekvát használatát. Mindezek kapcsán különös hangsúlyt fektetünk a kortárs kultúrában való eligazodásra is.

Tantárgyunk a modern művészet megismertetésével és az annak megértéséhez szükséges befogadói magatartás kialakításával párhuzamosan a mozgóképi (film, televízió, videó, komputerjáték, web) szövegértés képességének fejlesztését, az önálló és kritikus attitűd kialakítását és az audiovizuális média társadalmi szerepének, működési módjának tisztázását is szolgálja és egyben a személyiségfejlesztés alapvető eszköze.

A mozgóképkultúra és médiaismeret kerettantervéből azokat az elemeket építettük be tantárgyunkba, amelyek a filmnyelvi tájékozottság és kifejezőkészség fejlesztése mellett elsősorban a stílustörténet néhány fontos mozzanatának ismeretére, a műismeret és az elemzési készség fejlesztésére irányulnak.

A mozgóképkultúra és médiaismeret elsősorban a médiaszövegek szövegértési képességének fejlesztését és az audiovizuális média társadalmi szerepének, működési módjának tisztázását szolgálja, hiszen a média rendkívüli hatással van korunk emberének tájékozottságára, személyiségére. Tömegek napirendjét osztja be a televízió, sugalmazza, hogyan gondolkodjunk a

világ dolgairól, étkezési, vásárlási divatokat indít, hősöket, eszményeket, életcélokat teremt. Az internet virtuális közege nagyon sok fiatal második otthonaként funkcionál, ahol több időt töltenek el, mint bárhol másutt. Mivel a média képes arra, hogy átformálja a nyelvet, az értékrendet, a ritmusérzékletet, az ízlést, a vágyakat, a hősöket, a tabukat, a művészetet és a műélvezetet, az alkotást és a befogadást egyaránt, a médianevelés a személyiségfejlesztés alapvető eszköze.

A médiaműveltség fejlesztése szoros kölcsönhatásban van a résztvevő és aktív állampolgári szerep elsajátításával, valamint a kritikai és kreatív képességek fejlesztésével. Ily módon hozzájárul a Nemzeti alaptantervben megjelenő kulcskompetenciák fejlesztése közül az *anyanyelvi kommunikációs készség, a digitális, a szociális és állampolgári kompetenciák, valamint az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség* fejlesztéséhez.

A sikeres mozgóképkultúra-médiaismeret oktatás kiemelten fejleszti a kommunikációs és együttműködési készséget, támogatja az alkotásra való beállítódást, fejleszti a problémamegoldó képességet, a megfigyelés, a tájékozódás, a rendszerezés képességét. Elemzéssel és az alkotói szerepek gyakoroltatásával fejleszti a reális énkép kialakítását. A művészi alkotásokban feltáruló konfliktusok értelmezésével, a valós emberi sorsok átélhető megjelenítésével segíti a toleráns, másokkal szemben empatikus személyiség kialakítását, az életvezetés és az érvényesülés során adódó krízishelyzetek humánus kezelését. Ily módon hozzájárul a kiemelt fejlesztési követelmények közül az *erkölcsi neveléshez, a demokráciára neveléshez, az önismeret és társas kultúra fejlesztéséhez, a testi és lelki egészségre neveléshez* és természetesen mindenekelőtt a *médiatudatosságra* neveléshez. A tantárgy oktatásának elsődleges célja, hogy a tanulók életkoruknak megfelelő felkészültséget szerezzenek a különböző médiaszövegekkel kapcsolatban az önálló és kritikus attitűd kialakítására, és nyitott szemlélettel használják a hagyományos és az új médiumokat – vagyis a mozgóképi írás-olvasástudás és a kritikai médiatudatosság fejlesztése. Ehhez az alsóbb iskolafokokon más tantárgyakban modulárisan megjelenített és elsajátított alapszintű mozgóképnyelvi és művelődéstörténeti tájékozottság áttekintésére, összekapcsolására, alkalmazására és továbbfejlesztésére, valamint a naiv fogyasztói szemlélet ártértékelésére van szükség.

A vizuális nevelés legfőbb célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a látható világ jelenségeinek, a vizuális művészeti alkotásoknak árnyaltabb értelmezéséhez és megítéléséhez, környezetünk értő alakításához. A tantárgy így nemcsak a képző- és iparművészet területeinek a feldolgozásával foglalkozik tehát, hanem tartalmi közé emeli a vizuális jelenségek, közlések olyan köznapi formáinak vizsgálatát is, mint a tömegkommunikáció vizuális megjelenései, a legújabb elektronikus médiumokhoz kapcsolódó jelenségek és az épített, alakított környezet.

Vizuális kultúrából az alkotótevékenység gyakorlása ebben a szakaszban is fontos szerepet kap, amely egyrészt komplex, esetleges kutatómunkát igénylő feladatok megoldásával lehet hatékony, másrészt az önálló tanulói utak bejárásával a hatékony és önálló tanulás támogatásának is megteremti a lehetőségét.

A tantárgy kultúráközvetítő szerepe továbbra is jelentős, ráadásul a sikeres érettségi vizsga fontos kritériuma az összegző, felhasználó jellegű tudás bizonyítása, így a művészettörténeti és művészetelméleti problémák, ismeretek összegző jellegű rendszerezése kiemelt cél.

A gimnázium 11–12. évfolyamán a tanuló felismeri, hogy a különböző vizuális művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Nyitott műalkotások befogadására, képes a vizuális események önálló feldolgozására, életkorának megfelelő szintű értelmezésére, ennek során a művekben megjelenített témák, élethelyzetek, motívumok, formai megoldások közötti kapcsolódási pontokat azonosítani, többféle értelmezési kontextusban elhelyezni. A tanuló képes állóképi, plasztikai, mozgóképi és intermediális karakterű megjelenítésre. Képes makettek, modellek konstruálására, belső terek különböző funkciókra történő önálló átrendezésére. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal. Képes a média által alkalmazott álló- és mozgóképi kifejezőeszközöket értelmezni, médiatartalmakat használni, megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik a nem

kívánatos tartalmak elhárítására. Képes továbbá az épített és természeti környezet értékelésére, kritikai megítélésére. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Képes arra, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen. Együttműködik társaival, igényli és képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására. Problémamegoldó tevékenységét nagymértékben a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

Az ének-zene tantárgy a 11–12. évfolyamon az alábbi fejlesztési területeket képviseli hatékonyan: erkölcsi nevelés, nemzeti öntudat, hazafias nevelés, felelősségvállalás másokért, önkéntesség, médiatudatosságra nevelés, az önismeret és a társas kultúra fejlesztése, a testi és lelki egészségre nevelés. A kulcskompetenciák közül támogatja az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség, anyanyelvi kommunikáció, idegen nyelvi kommunikáció, digitális kompetencia, kezdeményezőképesség, vállalkozói kompetencia, hatékony, önálló tanulás fejlesztését.

Építünk a tanulók informatikai tudására és az internetkorszak hatásaira. A tanítás folyamatában az interaktivitás középpontba kerül, a tanítás-tanulás folyamatába lehetőség szerint bevonjuk a nagyobb zenei tapasztalatokkal rendelkező diákokat (kiselőadások, élő zenei bemutató, aktuális zenei jelenségekhez, történésekhez, eseményekhez kapcsolódó vitafórum).

Fejlesztési követelmények

Vizuális kultúra

A képzőművészet nagyobb korszakainak, a főbb műfajoknak, kompozíciós rendszereknek és technikáknak ismerete, legkiemelkedőbb alkotások felismerése, alkotók megnevezése. Tájékozottság a művészeti ágak, és műfajok formanyelvében a magyar és az egyetemes és művészettörténet néhány példája nyomán.

Önálló ismeretszerzés és rendszerezés képessége a művészeti kifejezésmódokkal kapcsolatban. A képzőművészeti ágak főbb jellemzőinek megismerése, a műalkotások elemzésének néhány módszere (szóbeli és vizuális), az alkotások tartalmi, formai sajátosságainak feltárása. A festészetre, szobrászatra jellemző kifejezési eszközök megismerése, megjelenésük különböző korszakokban.

Képzőművészeti ágak, műfajok főbb jellemzői, a művészettörténet kulcsműveinek megismerése. A különféle művészettörténeti korszakok jellemző kompozíciós megoldásai, a művészi kiemelés eszközei, a térábrázolás módja és az adott kor világnézete és világképe közötti összefüggés meglátása.

A tanuló a képzőművészeti, irodalmi, színpadi és más alkotásokat tudja összekapcsolni a zenehallgatás élményével. Teljesítménykényszer nélkül, sokszínű tevékenységgel érjük el, hogy a művészeteket is magukénak érezzék. Kapjanak indítást a további önművelődéshez és szerezenek kellő jártasságot annak technikáiban.

Dráma és tánc

A tanulók ismerjék meg a különböző színházi formák kulturális tradícióit, az alapvető színpadtechnikai eljárásokat, illetve bővítsék, összegezzék az ezzel kapcsolatosan az alsóbb évfolyamokban megszerzett ismereteiket. Sajátítsák el a dráma szerkezeti felépítésével, műfajaival kapcsolatos ismereteket, legyenek tudatában a színház ösztönművészeti sajátosságainak.

Mozgóképkultúra és médiaismeret

Művek, műsorok, illetve azok részleteinek csoportos vagy kiscsoportos megtekintése [a mozgóképi szövegek (film, televízió, videó, komputerjáték, web) terjedelméből adódóan a kötött órai kereteken belül többnyire csak a szövegek részletéken keresztüli felidézése, elemzése tervezhető, a műveket a kötött időkereteken kívül kell megtekinteni].

Mozgóképi szövegek feldolgozása egyéni, kiscsoportos vagy csoportos formában.

Az ábrázolás eszközeinek tanulmányozása után legyenek képesek az alapvető médiaműfajokban saját munkák létrehozására.

Rövid tanulói beszámoló, kiselőadás, demonstráció (pl. alkotók pályaképe, filmstílusok, filmműfajok bemutatása, nézettségi adatok feldolgozása, fogyasztói szokások, trendek értelmezése, művelődéstörténeti háttér ismertetése szakirodalom vagy önálló informálódás alapján).

Legyenek képesek a tömegkultúra és a magas kultúra megkülönböztetésére.

Ismerjék meg a magyar és az egyetemes filmművészet néhány jelentős korszakát és alkotóját.

A média társadalmi szerepe, használata, tömegkommunikáció, hálózati kommunikáció fogalmainak és jellemzőinek megismerése mellett az új média társadalmi szerepe, használata, nyelvi és kommunikációs sajátosságai is központi szerepet kapnak a tananyagban.

Ének-zene

A különféle művészettörténeti korszakok, stílusok tanulmányozása közben a korszak zenei stílusaival ismerkednek meg a tanulók. Zenei szemelvények meghallgatása és elemzése közben elsajátítják és gyakorolják a zenei művek befogadásához szükséges kompetenciákat. A zene és más művészeti ágak kapcsolata is kiemelt helyet kap a tartalmak között.

Fontos tevékenységek: a már megszerzett ismeretek rendszerezése, szintetizálása, önálló tanulói tevékenységről való beszámoló, projektmunka készítése. A megismert korszakok stílusjegyeinek felismerése, megkülönböztetése. Kutatómunka, szakirodalom keresése és kritikai feldolgozása.

11. évfolyam

Évi óraszám: 72

TÉMAKÖR TARTALOM

A nagy ókori birodalmak művészetéből
4 óra

Egyiptom, Mezopotámia, Izrael, India, Kína, Japán, indián művészet.

Az építészet, szobrászat, festészet, irodalom, tánc és zene jellemző és korszakos jelentőségű alkotásainak megismerése, elemzése, tanulói kiselőadások, prezentációk készítése

Az ókori görög kultúra, színjátás, képzőművészet
13 óra

Az ókor színháza és drámája

rituális gyökerek, a dráma kialakulása, jellemzői, műfajai, szerkezeti felépítése, az előadások jellemzői

A korszak nagy drámaírói

Szophoklész, Plautus

Építészet

a görög színház és lakóház

Egyéb vizuális művészetek

vázafestészet, szobrászat

Zene- tánc és öltözködéskultúra az ókori Görögországban

Az ókori római művészet
6 óra

Róma építésze,
szobrászata, festészet,
irodalom.

Építészet: templom, fórum, fürdő, cirkusz,
ház, diadalív
Szobrászat: portréművészet, történelmi
dombormű
Festészet: falfestészet
Irodalom: Catullus, Horatius, Vergilius,
Ovidius, Tacitus, Seneca

Pannónia provincia
művészete

A római kultúra magyarországi nyomai

Görög és római mitológiai
történetek a zenében és a
képzőművészetekben

Tanulói prezentációk alapján

A középkor művészete
6 óra

Az ókeresztény művészet.

Biblia – Ószövetség, Újszövetség-a Biblia és
a művészetek kapcsolata

A népvándorlás korának
művészete. A magyarság
művészete a honfoglalás
korában

Építészet: katakomba, templom, bazilika

Szobrászat: szarkofágok

Festészet: katakomba festészet, miniatúra-,
mozaik- és ikonfestészet

Irodalom: apokrifek, himnuszok

A román művészet
Nyugat-Európában és
Magyarországon

Zene: gregorián, liturgikus zene, I. Nagy
Szent Gergely

A gótikus művészet
Nyugat-Európában és
Magyarországon

Építészet: egyházi, világi épületek

Festészet: kódexek, miniatúrák, iniciálék

Irodalom: egyházi és lovagi irodalom,

Zene: többszólamúság, Arezzói Guidó, mise

Tánc: misztériumjáték, intermedium,

Irodalom és zene
kapcsolata

trubadúrzene, minnesänger, Walter von der
Vogelweide, Orff: Carmina Burana
Szobrászat: épületszobrászat

**A reneszánsz
művészet**
13 óra

humanizmus, reformáció,
reneszánsz

Szemelvények az európai és a magyar
reneszánsz irodalmából: Petrarca, Boccaccio

a reneszánsz művészet
nagy korszakai és alkotó

Pl.: trecento, quattrocento, cinquecento
Brunelleschi, Michelangelo, Leonardo,
Botticelli, Raffaello

a reneszánsz tánc és zene
világa, öltözködéskultúra

vokális zene, mise, motetta, madrigál, pl.
Palestrina, Lassus, Willaert, Byrd, Josquin du
Prés

Shakespeare színháza és
néhány drámája

az angol reneszánsz színház és dráma
jellemzői, a shakespeare-i dramaturgia és
nyelvezet (pl.: Szentivánéji álom), tragédiák
és komédiák

Irodalom és zene

Mendelsson: Szentivánéji álom

A reneszánsz
Magyarországon

kulturális élet Mátyás korában
Janus Pannonius, Balassi Bálint, Vitéz János,
Tinódi Lantos Sebestyén, Bakfark Bálint

**A barokk
művészet**
12 óra

i
Történelmi, társadalmi és
filozófiai háttér

az ellenreformáció

Vizuális művészetek

templomok, kolostorok paloták, kastélyok,
színházak, iskolák, termek pl.:Bernini,
tájképek, pogánymítosz, illuzionisztikus
térábrázolás, pl. Caravaggio, Murillo,
Rubens, Van Dych, Maulbertsch

Irodalom

a barokk eposz és retorika, pl. Tasso, Milton,
Lope de Vega

Zene

opera, oratórium, concerto, szvit, passió,
kantáta,pl. Monteverdi, Purcell, Vivaldi,
Bach, Händel, Telemann

Tánc- és
öltözködéskultúra

keringő, polka, mazurka, menüett, XIV.
Lajos, a Napkirály udvara

A barokk
Magyarországon

pl. Fazola Henrik, Zrínyi Miklós, Mányoki
Ádám, Mikes Kelemen, Pázmány Péter,
Apáczai Csere János, Eszterházy Pál,

A rokokó megjelenése

verbunkos, csárdás, kuruc-dalok

**A felvilágosodás
korának
stílusirányzatai**
12 óra

Történelmi, társadalmi
háttére

A korábban tanultak felidézése, rendszerezése, a tanult korszakok jellemzőinek felismerése, összefüggéseinek meglátása, a művek elemzése, művészeti élmények alapján saját vélemény, gondolatok megfogalmazása, egyéni és csoportos prezentációk létrehozása

A francia és német
felvilágosodás nagy
alakjai

Pl. Pascal, Voltaire, Montesquieu, Rousseau, a francia Enciklopédia

A klasszicizmus vizuális
kultúrája és irodalma

Pl. Soufflot, Gabel, Canova, Houdon, Falconet, David, Ingres Hogarth, Gainsborough

Zene

Bécs központú klasszicizmus – Haydn, Mozart, Beethoven

Tánc

balett

A francia klasszicista
dráma

Moliere színháza (pl.: A fősvény)

A szentimentalizmus

Rousseau, Goethe
napló- és levélregény, sírköltészet

A korszak magyar
vonatkozásai

építészet - Pollack Mihály, Hild József,
William. és Adam Clark szobrászat –
Ferenczy István

**Ismétlés,
rendszerzés,
számonkérés**
6 óra

A továbbhaladás feltételei

Az ókor, a középkor, a reneszánsz, a barokk és a felvilágosodás korának stílusjegyeit ismeri a tanuló, többször látott, hallott, elemzett műveket felismer.

Egyes művészeti alkotások megnevezése témáik, hallott, olvasott részleteik alapján.

A legfontosabb színházi műfajok, stílusok, kifejező eszközök ismerete, felismerése. A legfontosabb színházi és drámai fogalmak ismerete, alkalmazása.

Szemponatok a tanulók teljesítményének értékeléséhez

Az értékelés célja a tanuló előrehaladásának, illetve a tanári közvetítés módjainak (a tanítás eredményességének) vizsgálata.

A tanuló a képzőművészeti, irodalmi, színpadi és más alkotásokat tudja összekapcsolni a zenehallgatás élményével. A kifejezési formák és műfajok néhány alapjellemezőjének birtokában legyen ismerete a művészetek kifejezési lehetőségeiről. Teljesítménykényszer nélkül, sokszínű

tevékenységgel érjük el, hogy a művészeteket magukénak érezzék. Kapjanak indítást a további önművelődéshez és szerezenek kellő jártasságot annak technikáiban.

A tanárnak a tanulók évközi munkáját folyamatosan figyelemmel kell kísérnie. A tanulók teljesítményének osztályzattal történő értékelése a tanulói ismeretek, tevékenységek, szóbeli, írásbeli értékelése alapján történhet:

- Különféle tevékenységi formákban mutatott aktivitás, a társakkal való együttműködés képessége.
- Szóbeli, írásbeli beszámoló egy-egy résztémából.
- Kiselőadás, írásbeli vagy szóbeli beszámoló egy-egy témakörben a megadott szakirodalom, vagy önálló gyűjtés alapján.
- Előre kiadott témák közül tetszés szerint választott kérdéskör feldolgozása (képi, írásbeli, szóbeli).
- Projektmunkában való részvétel (egyéni vagy csoportos) szóbeli, írásbeli értékelése.
- Az egyes részterületeken legalább 20%-os teljesítmény elérése.

12. évfolyam

Évi óraszám: 62

TÉMAKÖRÖK TARTALMAK

A romantika

9 óra

A romantika a vizuális művészetekben és a zenében

régészet, távol-keleti építészet; új épülettípusok, vasszerkezetek, üvegcsarnokok, tájépítészet, múromok, pl. Nash, Paxton, Géricault, Delacroix, Blake, Turner, Constable, Goya

dal, opera, szimfonikus költemény, programzene, balett, az európai romantikus zene nagy alakjai, pl.: Schubert, Mendelssohn, Brahms, Berlioz, Chopin, Csajkovszkij, Muszorgszkij, Verdi, Wagner

Tánc

polka, mazurka, polonéz, kánkán

A magyar romantika

Választás az alábbi alkotók közül:
építészet – Ybl Miklós, Feszli Frigyes,
festészet – Madarász Viktor, Székely Bertalan,
Markó Károly, Zichy Mihály
szobrászat – Izsó Miklós, Stróbl Alajos,
irodalom – Katona József, Kölcsey Ferenc,
Vörösmarty Mihály, Széchenyi István, Petőfi
Sándor, Arany János, Fáy András, Jósika
Miklós, Jókai Mór
zene – Liszt Ferenc, Erkel Ferenc
tánc – körmagyar, csárdás, palotás

A magyar nemzeti
színhátság kialakulása,
romantikus
drámairodalmunk

Vörösmarty Mihály, Katona József

A realizmus és a naturalizmus

8 óra

A realizmus a vizuális
művészetekben

Stílusjegyek és alkotók. Pl.: Courbet, Millet,
Daumier,

A polgári dráma
kialakulása

Ibsen dramaturgiája, az analitikus
drámaszerkezet

Csehov dramaturgiája

A XIX. század közepétől a XX. század elejéig terjedő időszak művészete 10 óra	Válogatás az impresszionizmus, a szecesszió és a szimbolizmus nagy alkotóinak munkásságából	Pl.: Manet, Monet, Renoir, Degas, Rodin, Debussy, Ravel, Cézanne, Gauguin, Van Gogh Zene és irodalom, képzőművészet kapcsolatai
Az avantgárd és a modernizmus 10 óra	Kubizmus, futurizmus, expresszionizmus, szürrealizmus	Pl. Picasso, Marinetti, Boccioni, Tzara
	Brecht epikus színháza	
	A XX. század meghatározó színházi irányzatai	A tanulók érdeklődési körének megfelelően és szaktanár választása alapján néhány modern művészeti törekvés megismertetése
Korunk kultúrájának néhány kérdése - média, új média 20 óra	Kommunikáció- tömegkommunikáció Egyén és közösség viszonya az információs társadalomban	
	Szövegtípusok, műfajok a médiában	
	Internetes szövegépítkezés	Blog, közösségi oldalak, online hírportálok, hypertext, interaktivitás
	A média társadalmi szerepe	
	Reklámok	
	Médiaetika	
Az ismeretek rendszerezése, összefoglalása, számonkérése 5 óra		

Követelmények

A tanuló ismerje a fel a romantika, a realizmus, a naturalizmus, a XIX. század második fele és a XX. század művészeti irányzatait. Néhány stílusjegy ismeretében tudja megnevezni az adott művészeti irányzatot. A képzőművészeti-, az irodalmi-, a zenei-, a tánc és egyéb műfaj jellegzetes ismeretein túl ismerje az irányzatban alkotó jeles művészeket, s azok híres alkotásait. Tudja az egyes művészetek történetiségét önállóan és komplex módon figyelemmel kíséni. Teljesítménykényszer nélkül, sokszínű rávezetéssel érvük el, hogy a művészeti ismeretekben is jártas, kiművelt emberekké váljanak, s hogy a művészeteket is magukénak érezzék. A megszerzett ismeretekkel kapjanak indítást a további önművelődéshez és szerezzenek jártasságot annak technikáiban.

A tanuló legyen tisztában a modern média alapvető műfajaival, működési mechanizmusával. Legyen tisztában a média befolyásolási technikáival, tudatosítsa és alakítsa saját befogadási szokásait.

Szemponatok a tanulók teljesítményének értékeléséhez

A romantika művészeti irányzata mellett a XIX. század második felének, valamint a XX. század művészeti stílusjegyeinek komplex módon történő ismerete többször látott, hallott, olvasott alkotásokban, művekben.

Egyes művészeti alkotások megnevezése témáik látott-, hallott-, olvasott részletei alapján. A híres alkotó művének, munkásságának rövid ismerete, történeti korban való biztos elhelyezése, a műfajokban való tevékenységének, valamint híressé vált alkotásainak ismerete.

A tanárnak a tanulók évközi munkáját folyamatosan figyelemmel kell kísérenie. A tanulók teljesítményének osztályzattal, vagy szöveges formában történő értékelése a tanulói ismeretek, tevékenységek, szóbeli, írásbeli értékelése alapján történhet:

- Különböféle tevékenységi formákban mutatott aktivitás, a társakkal való együttműködés képessége.
- Kiselőadás, írásbeli vagy szóbeli beszámoló egy-egy témakörben a megadott szakirodalom, vagy önálló gyűjtés alapján.
- Előre kiadott témák közül tetszés szerint választott kérdéskör feldolgozása munkanapló formájában (képi, írásbeli, szóbeli).
- A tanulók saját munkáinak esztétikai színvonala.
- Az egyes részterületeken elért legalább 20%-os teljesítmény.